

Driver firmaet fra et kulturminne

– Jeg finner stor glede i alt som er gammalt, slår Henriette Grøndahl fast.

» MOBEKK

På Mobeekk ved Auli, sørøst for Aulifhekk, holder Henriette Grøndahl og samboeren Jakob Andreas Møen til. Selv om paret i utgangspunktet ikke var på utkikk etter et nytt sted å bo, valgte de å slå til når drømmeområdet Mobeekk kom for salg. Stedet bød på gamle bygninger, kulturlandskap, og spor av levdt liv. Dermed ble avgjørelsen tart.

– Jeg elsker alt som er gammalt. Det er noe med alt fra innelikmaet til sjarmen, og ikke minst historien som sitter i vegg, forteller hun.

– Det gamle kan repareres

Grøndahl har satt seg grundlig inn i alt som har med stedet å gjøre.

– Det har vært litt vanskelig å finne informasjon, men jeg synes det er veldig spennende å sette meg inn i både hvordan det har vært her, og hvem som har bodd her.

– Er det ikke mye å gjøre, ville det ikke vært mer behagelig å flytte inn i et nyere hus?

– Det er jo mye å gjøre, men det er også mye man ønsker skal bevares og ikke gjøre noe med. For eksempel maling av panel utvendig. Vi har lagt ned mange timer på å få satt det i stand, men det har vært verdt det. Det jeg synes er så unikt med gamle ting og gamle hus er at de kan repareres, og at det som er gjort er av veldig mye bedre kvalitet enn det som blir laget nytt i dag, påpeker hun.

Søkte råd

Deler av restaureringsarbeidet Grøndahl referer til har hun og samboeren gjort selv, med god hjelp fra familie og gode venner. Det er for eksempel Grøndahl som har satt i stand de gamle vinduene. Da de flyttet inn i 2017 kontaktet hun straks kompetente folk fra **Akershus Bygningsvesenstale** for å få forhøre seg om det var mulig å sette i stand byggene på stedet.

– Jeg tok kontakt med blant annet Kristoffer (Andersen, kulturminnerådgiver i kommunen, jormn.am) for å undersøke mulighetene for å få byggene brukbare igjen. Det var en del ting som måtte gøres, men etter å ha fått god veiledning, bestemte jeg og Jakob at dette var noe vi ønsket å restaurere, forteller hun.

Restaureringskurs

Grøndahl gikk grundig til verks, og bestemte seg for å gå kurs for å lære seg hvordan hun skulle restaurere vinduene. Kulturminnerådgiver i Nes kommune, Kristoffer Andersen, skryter av Grøndahls engasjement, og bemerket at

VINDURRESTAURERING: På stedet Mobeekk i Auli-området har Henriette Grøndahl med samboeren. Hun setter pris på alt som er gammelt, og har tatt kurs i vindurrestaurering for å sette i stand vinduene i de gamle byggene.

FOTO: CARL CHRISTIAN ØRBE SOLBERG

FITTSKESKE OMOIVELSE: Stedet Mobeekk ligger lite ved et lite fjern i Auli-området. Stedet er på godsværnsvern som føls av et eventyr. FOTO: CARL CHRISTIAN ØRBE SOLBERG

GODT SOM NYTT: Også den gamle hus på Mobeekk har fått en ny vler med nytt tak. FOTO: CARL CHRISTIAN ØRBE SOLBERG

resultatet har blitt svært bra.

– Eldre vinduer lar seg som regel restaurere, så det er alltid håp. Materialeene i vinduene er ofte i kjempegodt forni, så de tørkede materialeer og kan holde en høy kvalitet selv om de ser dårlige ut, forteller Andersen. Han poengterer at en bygnings kulturminneverdi er høyere jo mer som er bevart av originale materialeer, og peker på vinduene som en svært viktig del av det aktuelle kulturminnet.

– Eldre vinduer er viktige som en del av en eldre bygnings karakter, og beskrives ofte som «huetes øyne». Vinduets utforming, stil, glass og beslag kan si mye om hvor gamle vinduene eller bygningen er. Gamle glassruter kan for eksempel ha ujevnheter ettersom de er håndlaget. Disse glassene

begyner å bli sjeldne, og kan være litt vanskelige å få tak i, påpeker han.

– Levidet på 20–30 år

Andersen understreker at det ikke alltid vil være nødvendig å sette inn nye vinduer, selv om vinduene ser ut til å være i dårlig forfatning.

– Mange skifter vinduer fordi de gamle vinduene er usette og trekkfulle. Enkle vinduer med ett lags glass kan få en langt høyere u-verdi ved å montere ett- eller tolags varerindu med tetteleier. 100 år gamle vinduer kan bli gode som nye, og med riktig vedlikehold vil de kunne holde nye 100 år. Sett i et helhetlig bærekraftsperspektiv vil det være et godt valg å restaurere framfor å bytte til vinduer som kan ha en levidet på 20–30 år,

understreker han.

Ny bruk av gammelt bygg

Grøndahl er i alle fall ikke i tvil om at hun også i fremtiden vil fortsette å fremføre restaurering framfor utskifning. Bygg der de gamle vinduene nå sitter er fullt ut funksjonelle, faktisk så funksjonelle at Grøndahl driver firmaet sitt, æon møbler, herfra.

– Jeg er møbelfarveretter, og må ha et sted å trekke om møbelen. Jeg kan ikke tenke meg et bedre sted å gjøre det enn akkurat her, slår Grøndahl fast, med henvisning til verkstedet.

» Carl Christian Ørbe Solberg
Carl@wamnes.no

»IMPONERENDE: Kulturminnerådgiver Kristoffer Andersen er imponert over Henriette Grøndahls arbeid med restaureringen av de gamle vinduene. FOTO: CARL CHRISTIAN ØRBE SOLBERG

RÅTE: Er det i størkader i treverket har dette ervidtes av nytt, friskt og tørtvokt trevirke. På bildet ser lederen Henriette Grøndahl med restaureringen av et av hennes gamle vinduer. FOTO: PRIVATMOBEKK, HENRIETTE GRØNDALH

FOTO: PRIVATMOBEKK, HENRIETTE GRØNDALH

GODE ARBEIDSPORHOLD: På Mobeekk driver møbelfarveretter Henriette Grøndahl firmaet æon møbler. Fra arbeidsputen har hun utviklet utskift i naturgrønne omgivelser. FOTO: CARL CHRISTIAN ØRBE SOLBERG

STORTRYK: Henriette Grøndahl opptrives på Mobeekk, og skryter av sjermen ved stedet samt det å være omgitt av gamle bygg med mye historie. FOTO: CARL CHRISTIAN ØRBE SOLBERG